Лобанчикова Н. М., канд., техн. наук, доцент,
доцент кафедри КІ та КБ,
Ющенко О. О., старший викладач кафедри КІ та КБ
Державний університет «Житомирська політехніка»,
Лобанчикова В. С., магістрантка
ІІНО Київський національний університет будівництва і архітектури

АНАЛІЗ СФЕР ЛЮДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЩОДО ВРАЗЛИВОСТЕЙ В РЕАЛІЯХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Розвиток цифрових інновацій та технологій спричинив активний вплив на усі сфери життя сучасного людства. Технології IoT являє собою мережу об'єктів зв'язаних через інтернет і здатних збирати дані і обмінюватися даними, які надходять із вбудованих сервісів. За прогнозами аналітиків у найближчі роки очікується справжній бум інтернету речей. Застосування технологій IoT успішно проявили себе у всі аспектах сучасного людського життя, таких як освіта, охорона здоров'я та бізнес, виробництво, інфраструктура, логістика, транспорт, військово-оборонний комплекс, нафто-газова промисловість і видобуток корисних копалин, напрямки Smarthome і Smartcity, агро-сектор і багато інших.

Слід враховувати, якщо приймається рішення про запровадження і використання технології Інтернет речей, в першу чергу необхідно забезпечити систему безпеки. Кібербезпека, зазнала нових умов розвитку за останній рік в нових реаліях пандемії COVID-19. Кібератаки не тільки спричиняють фінансові збитки, але й значно впливають на репутацію компаній. У зв'язку з переходом багатьох організацій на умови дистанційної роботи, який спровокувала пандемія COVID-19, виникли нові можливості для кібератак. Їхня кількість зросла з менше 5000 за тиждень у лютому 2020 року до понад 200 000 за тиждень у кінці квітня 2021-го.

Згідно статистичних даних наразі в Україні фіксуються 60 тисяч кібератак на тиждень. Перше місце посідають атаки на державний сектор. Сьогодні Україна має високі показники за індикаторами цифровізації, тому що введено в дію застосунок "Дія", є понад 15 сервісів, які дос-тупні на платформі. Що стосується бізнесу, то, безумовно, це атаки на фінансовий сектор, банківський сектор, тут бізнес теж вибудовує свої системи. І все це вимагає координації, обміну інформацією.

Однією з вразливих індустрій другий рік поспіль є сфера охорони здоров'я та медичних наук. Було зареєстровано 240 інцидентів, з них 1,2 млрд. скомпрометованих записів. Це викликає серйозні побоювання, зважаючи на величезну кількість скомпрометованих записів і типів даних. Злами у сфері охорони здоров'я можуть призвести до розкриття медичної інформації, яка може вплинути на репутацію жертв. Виникають ризики використання даних про окрему людину і порушення конфіденційності. Тому виникає питання про надійність зберігання цих даних і правового забезпечення їх захисту від несанкціонованого використання.

Сфера технологій і медіа посідають друге місце в рейтингу найбільш вразливих: 158 інцидентів і 3,3 мільярда скомпрометованих записів. Кібератаки спричиняють збільшення витрат організацій і зменшують їх дохід, внаслідок чого вони зазнають банкрутства і змушені зменшувати масштаб своєї діяльності виходити з ринку.

Сфера освіти була однією з найбільш уразливих ще до COVID-19, 2020- 2021 роки стали просто продовженням зростаючого тренду, хоча він спостерігається у всіх секторах. Має 157 інцидентів і 884 мільйони записів. Як і у випадку з витоками в охороні здоров'я, інциденти безпеки в освітніх організаціях надзвичайно небезпечні, оскільки більшість записів містять інформацію про дітей.

Зазнають велику кількість кібератак і вітчизняні ІТ-компанії. На початку вересня 2020 р. зазнала злому велика українська ІТ-компанія, цей випадок став публічним, хоча зазвичай подробиці таких атак не розголошуються. Саме тому, в Україні досить важко знайти механізми аналізу і розробку рекомендацій щодо запобігання загроз. Навіть великі ІТ-компанії, які серед іншого позиціонують себе як провайдерів послуг в сфері забезпечення кібербезпеки, не завжди можуть з 100% надійністю протистояти кібератакам. Лише деякі великі компанії не з ІТ-сектору виділяють ресурси на забезпечення кібербезпеки. І, навіть, вони в більшості випадків розглядають кібербезпеку як додаткову функцію ІТ-підрозділу, хоча це неправильно.

Основі «тренди» кіберзахисту:

- аналітика безпеки і можливих загроз;
- endpoint-рішення;
- ідентифікації користувачів;
- безпека мережі і даних.

Отже питання безпеки та конфіденційності стають все більш актуальними для користувачів та постачальників у зв'язку з їх переходом на дистанційну форму роботи. Використання сучасних технологій віддаленої роботи вимагає нового підходу до безпеки, який передбачає не лише запобігання вторгненням, а й швидке виявлення атак, оцінку та компенсацію збитків